

Lausunto Tuuramäen tuuli- ja aurinkoenergiaprojektin ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

LUPALV 27.06.2023 § 35
290/11.00.03/2023

Valmistelija

Ympäristötarkastaja

Pirkanmaan ELY-keskus ilmoittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 252/2017 mukaisesti Ilmatar Virrat Oy:n Pirkanmaan maakunnassa Virroille suunniteltavasta Tuuramäen tuuli- ja aurinkovoimaprojektin ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA-ohjelma) vireilläolosta 15.5.-30.6.2023 hankkeen vaikutusalueella. Pirkanmaan ELY-keskus varaa Virtain kaupungin ympäristönsuojelulle tilaisuuden antaa lausuntoa arviointiohjelmasta viimeistään 30.6.2023. Lausunnossa pyydetään viittaamaan diaarinumeroon PIRELY/14582/2022. Kuulutus ja arviointiohjelma ovat nähtävillä 15.5 - 30.6.2023 Pirkanmaan ELY-keskuksen verkkosivuilla <http://www.ely-keskus.fi/kuulutukset> ja ympäristöhallinnon verkkosivuilla www.ymparisto.fi/TuuramaentuulijaaurinkovoimaprojektinYVA.

Hanke

Hankkeessa suunnitellaan tuuli- ja aurinkovoimaprojektia Virtain kaupungin luoteisrajalle Pirkanmaan ja Etelä-Pohjanmaan maakuntien rajalle. Hankkeen luoteisosa rajautuu Seinäjoen kaupungin raja-alueeseen. Tuuramäen tuuli- ja aurinkovoimaprojektin kokonaispinta-ala on noin 2 850 hehtaaria. Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 320 metriä. Vaihtoehdossa 0 projektia ei toteuteta. Vaihtoehdossa 1 hankealueelle rakennetaan enintään 18 tuulivoimalaa ja kaksi yhteensä 150 ha aurinkovoima-alueita. Vaihtoehdossa 2 rakennetaan enintään 14 tuulivoimalaa ja yksi 84 ha aurinkovoima-alue.

Sähkönsiirron liityntää varten rakennetaan 32–33 kilometriä pitkä 110 kV tai 400 kV ilmajohto hankealueelta lounaaseen Fingrid Oyj:n Rännärin sähköasemalle tai tulevalle Parkanon uudelle sähköasemalle.

Hankealue sijaitsee Virtain keskustasta noin 24 kilometriä kaakkoon. Hankealueen pohjoisosa on melko tasaista, eteläosat ovat pohjoisosaan korkeammalla ja korkeusvaihteluita on enemmän. Hankealue on suurelta osin ojitettua suota ja talousmetsää. Hankealueella ja sen lähiympäristössä sijaitsee useita nykyisiä ja entisiä turvetuotantoalueita. Hankealueen poikki kulkee Seinäjärventie. Hankealueen ympäristö on pääosin harvaan asuttua maaseutumaisista asutuksista sekä metsätalousaluetta. Lähin pienkylä Anttila sijaitsee lähimmistä voimaloista noin 2,0 kilometrin etäisyydelle lounaaseen ja Kurjenkylän pienkylä noin 4,2 kilometrin etäisyydelle etelään.

Ympäristövaikutuksista

Hankkeen vaikutukset arvioidaan koko sen elinkaaren ajalta eli noin 50 vuoden mittaiselta ajanjaksolta. Vaikutustenarviointi jaetaan rakentamisen aikaisiin ja toiminnan aikaisiin vaikutuksiin. Lisäksi huomioidaan tuulivoimapuiston käytöstä poiston vaikutukset.

Ympäristövaikutukset arvioidaan asiantuntijatyönä laadittaviin selvityksiin sekä olemassa olevaan tietoon perustuen. Hankkeen yhteydessä käytetään erilaisia ja asianmukaisesti kohdennettuja selvitys- ja arviointimenetelmiä, kuten maastoinventointeja, kirjekselyjä, eri mallinnusmenetelmiä ja havainnekuvia.

Tuulivoimahankkeen keskeisimpiä ympäristövaikutuksia ovat tyypillisesti maisemaan kohdistuvat visuaaliset vaikutukset. Sijoituspaikasta riippuen vaikutuksia voivat aiheuttaa myös tuulivoimaloiden käyntiääni sekä roottorin pyörimisestä johtuva auringonvalon vilkkuminen. Luonnonympäristöön kohdistuvista vaikutuksista tuulivoimaloiden osalta merkittävimmät huomioon otettavat vaikutukset kohdistuvat linnustoon.

Tuuramäen tuuli- ja aurinkovoimapuiston ympäristöön alle 30 kilometrin etäisyydelle suunnitelluista voimaloista sijoittuu yksi valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, Ähtärin reitin maisema, joka sijoittuu noin 24,2 kilometriä molempien hankevaihtoehtojen lähimmästä voimalasta itään.

Hankealueen ympäristö alle kymmenen kilometrin etäisyydellä voimaloista on harvaan asuttua. Alle kahden kilometrin etäisyydellä voimaloista asuu 59 asukasta hankevaihtoehdossa VE1 ja 34 hankevaihtoehdossa VE2, alle viiden kilometrin etäisyydellä 218 asukasta hankevaihtoehdossa VE1 ja 178 hankevaihtoehdossa VE2, ja alle kymmenen kilometrin etäisyydellä 603 asukasta hankevaihtoehdossa VE1 ja 576 hankevaihtoehdossa VE2.

Lähin asuinrakennus sijoittuu noin 1,3 kilometrin etäisyydelle lähimmästä voimalasta hankevaihtoehdossa VE1 ja noin 1,6 kilometrin etäisyydelle vaihtoehdossa VE2. Lähimmät lomarakennukset puolestaan sijoittuvat noin 1,6 kilometrin etäisyydelle voimaloista molemmissa hankevaihtoehdoissa. Voimalat tullaan sijoittamaan siten, ettei melu ylitä 40 desibelin rajaa lähimpien asuin- ja loma-ajan rakennusten alueella.

Hankealueelle ei sijoitu geologisesti arvokkaita kohteita. Hankealueella tai sen läheisyydessä alle kymmenen kilometrin etäisyydellä ei sijaitse valtakunnallisesti arvokkaita tuuli- ja rantakerrostumia, kallioalueita tai kivikoita.

Koska hankealue sijoittuu tasolle +130...+164, on happamien sulfaattimaiden esiintyminen hyvin epätodennäköistä. Voimajohtoreitit eivät sisälly Geologian tutkimuskeskuksen happamien sulfaattimaiden esiintymistodennäköisyyskartoituksen alueelle.

Hankkeen toiminnan aikana käsitellään voimaloiden huoltojen yhteydessä todennäköisesti koneistojen öljyä sekä muita kemikaaleja. Määrät ovat kuitenkin niin pieniä, etteivät ne aiheuta maaperän pilaantumisriskiä. Lisäksi riskeihin varaudutaan ohjeistetuilla toimintatavoilla. Voimajohdon huollossa käytettävien koneiden aiheuttama maaperän pilaantumista aiheuttava öljyvuotoriski on hyvin vähäinen.

Rakentamisen jälkeen eli tuulivoimapuiston toiminnan aikana ei aiheudu suoria vaikutuksia maa- ja kallioperään. Aurinkovoimaloiden vaikutukset maa- ja kallioperään ilmenevät samalla tavoin, kuin tuulivoimaloidenkin vaikutukset.

Lähin pohjavesialue, Pyssykangas (1058903) sijaitsee lähes neljän kilometrin etäisyydellä hankealueen lounaispuolella. Pohjavesialue on 1-luokan vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue. Hankealueelta yli 5 km etäisyydellä etelään sijoittuu Kurjenkylän pistemäinen pohjavesiesiintymä. Myös muut pohjavesialueet sijaitsevat yli viiden kilometrin etäisyydellä hankealueesta.

Tuulivoimahankkeen elinkaaren aikaiset suorat ilmastovaikutukset muodostuvat tuulivoimaloiden raaka-aineiden hankinnasta ja osien valmistuksesta, tuulivoimaloiden osien ja muiden materiaalien kuljetuksista hankealueelle ja hankealueella rakentamisaikana, hankealueen

rakentamisesta ja rakentamisen vaikutuksista hiilinieluihin, toiminta- ja huoltovaiheen toimenpiteistä, sekä tuulivoimaloiden käytöstä poistosta. Päästöistä suurin osa aiheutuu materiaalien valmistuksesta ja kuljetuksista. Tuulivoima- ja aurinkopuiston rakentamisvaiheessa aiheutuu lisäksi paikallisia, tilapäisiä ilmapäästöjä maanrakennuskoneiden ja liikenteen päästöistä sekä maanrakennustöiden hiukkaspäästöjä, jotka voivat vaikuttaa alueen ilmanlaatuun rakentamisvaiheessa. Varsinaisesta tuulienergian tuotannosta ei aiheudu päästöjä ilmaan.

Vaikutusarvioinnissa tarkastellaan, miten hankkeen ja lähialueen muiden hankkeiden yhteisvaikutukset tulevat vaikuttamaan alueen luonnon monimuotoisuuteen kokonaisuutena sekä hankealueelta mahdollisesti paikannettuihin merkittäviin luontokohteisiin ja lajistoon. Arvioinnissa keskitytään erityisesti alueellisesti luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaisiin kohteisiin sekä suojellisesti arvokkaaseen lajistoon. Arvioinnin aineistona käytetään selvitysten aikana kerättyä aineistoa ja paikannettuja luontoarvoja sekä muista selvityksistä ja lausunnoista saatuja taustatietoja.

Esittelijä	Ympäristötarkastaja Hanna Honkanen
Päätösehdotus	Lupapalvelulautakunta päättää antaa Tuuramäen tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta seuraavan lausunnon: Hankealueesta erityisesti alle 2 kilometrin etäisyydellä sijaitsevat asukkaat on kuultava huolellisesti ja arvioitava heille aiheutuva haitta (melu, välke ym.) täysin läpinäkyvästi. Hankkeen elinkaariarvioinnin (LCA) tekeminen ilmastovaikutusten osalta olisi suositeltavaa, sillä se toisi tietoa, jotta hankkeen toteuttamisessa pystyttäisiin arvioimaan vaikutuksia koko elinkaaressa.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.
Lisätietoja	Ympäristötarkastaja Hanna Honkanen, puh. 044 715 1468, sähköposti: etunimi.sukunimi@virrat.fi
Jakelu	Pirkanmaan ELY-keskus